

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. marts 2010
Kontor: Civil- og Politiafdeling
Sagsnr.: 2010-150-1645
Dok.: JEE42912

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 732 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. februar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Carsten Kristian Vollmer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 732 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for forældelsesfristerne for de mulige civilretlige erstatningssagstyper i Scandinavian Star sagen.”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet sådan, at der sigtes til civilretlige krav om erstatning uden for kontrakt, f.eks. erstatning for personskade eller tab af forsørger, som følge af at passagerer kom til skade eller omkom under branden den 7. april 1990 på Scandinavian Star.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at der ved lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer (forældelsesloven), der trådte i kraft den 1. januar 2008, blev gennemført en samlet reform af de almindelige regler om forældelse. Loven afløste Danske Lovs 5. bog, 14. kapitel, 4. artikel fra 1683 (DL 5-14-4) og lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer (1908-loven).

Forældelseslovens regler omfatter ikke kun fordringer stiftet efter lovens ikrafttræden, men også fordringer stiftet forud herfor, medmindre fordringen allerede før lovens ikrafttræden var forældet efter de hidtil gældende regler, jf. forældelseslovens § 30, stk. 1, 1. pkt. Efter 2. pkt. gælder dog en overgangsperiode på 3 år, hvor forældelse kun indtræder, hvis dette tillige følger af de hidtidige regler. I denne overgangsperiode anvendes det seneste af de tidspunkter for forældelsens indtræden, der følger af forældelsesloven henholdsvis de hidtil gældende regler, jf. forældelseslovens § 30, stk. 1, 3. pkt.

2. Justitsministeriet kan om de hidtil gældende regler oplyse følgende:

Efter 1908-loven gælder der en 5-årig forældelse for fordringer på erstatning for skade tilføjet uden for kontraktforhold, medmindre skaden er bevirket ved en forbrydelse, for hvilken der under offentlig straffesag pålægges straf, jf. 1908-lovens § 1, stk. 1, nr. 5.

Forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, hvor fordringen af fordringshaveren kan kræves betalt, jf. 1908-lovens § 2. Det følger dog af 1908-lovens § 3, at fristen, hvis fordringshaveren har været i utilregnelig uvidenhed om sit krav, først regnes fra det tidspunkt, hvor fordringshaveren blev eller burde være blevet bekendt med kravet. Forældelse indtræder

dog senest 20 år efter fordringens stiftelse, jf. 1908-lovens § 4, jf. herved DL 5-14-4.

1908-lovens 5-års frist afbrydes ved, at skyldneren erkender gælden, eller ved, at fordringshaveren foretager retslige skridt, som følges op uden uforholdent ophold, jf. lovens § 2, 2. pkt. Forældelsesfristen efter DL 5-14-4 (20-års fristen) kan endvidere afbrydes ved (udenretlig) påmindelse.

For fordringer bevirket ved en forbrydelse, for hvilken der under offentlig straffesag pålægges straf, gælder § 16 i lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., hvorefter krav på erstatning eller anden godtgørelse for skade, der er forvoldt ved en strafbar handling, forældes efter 20 år regnet fra det tidspunkt, hvor skadelidte har fået sådan kundskab, at vedkommende bliver i stand til at gøre sit krav gældende ved dansk domstol.

3. Som anført ovenfor omfatter forældelsesloven også fordringer stiftet forud for denne lovs ikrafttræden den 1. januar 2008, medmindre fordringen allerede før lovens ikrafttræden var forældet efter de hidtil gældende regler.

Det fremgår af forældelseslovens § 3, at forældelsesfristen er 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Af forældelseslovens § 2, stk. 4, fremgår, at forældelsesfristen for fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold regnes fra tidspunktet for skadens indtræden. Hvis fordringshaveren var ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen dog først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen eller skyldneren, jf. lovens § 3, stk. 2.

Af forældelseslovens § 14 fremgår det endvidere, at hvis fordringshaveren har været afskåret fra at afbryde forældelse på grund af ukendskab til skyldnerens opholdssted eller på grund af en hindring, som ikke beror på fordringshaverens forhold, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til skyldnerens opholdssted, henholdsvis 1 år efter hindringens ophør.

Forældelse indtræder dog uanset ukendskab til fordringen, skyldneren eller skyldnerens opholdssted og uanset en hindring, som ikke beror på fordringshaverens forhold, senest 30 år efter den skadevoldende handlingens ophør for fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af personskade, jf. lovens § 3, stk. 3, nr. 1, og senest 10 år efter den skadevoldende handlingens ophør, hvis der er tale om fordringer på erstatning for

skade forvoldt uden for kontraktforhold, som ikke er omfattet af nr. 1, jf. lovens § 3, stk. 3, nr. 2.

Forældelsen kan afbrydes på flere måder. Efter forældelseslovens § 15 kan forældelsen bl.a. afbrydes ved, at skyldneren over for fordringshaveren udtrykkelig eller ved sin handlemåde erkender sin forpligtelse. Forældelsen kan endvidere afbrydes ved, at fordringshaveren foretager retslige skridt mod skyldneren, som forfølges inden for rimelig tid, med henblik på at erhverve bl.a. dom eller anden bindende afgørelse, der fastslår fordringens eksistens og størrelse, jf. lovens § 16, stk. 1.

Når forældelsen afbrydes, løber en ny forældelsesfrist, hvis længde bestemmes efter forældelseslovens regler, jf. lovens § 19, stk. 1. Sker afbrydelsen f.eks. ved foretagelse af retslige skridt som nævnt i § 16, regnes den nye frist fra den dag, da retsforlig indgås eller dom afsiges mv.

I tilfælde, hvor fordringshaveren inden forældelsesfristens udløb har foretaget et retsligt skridt som nævnt i § 16, men hvor dette ikke fører til forlig eller realitetsafgørelse, indtræder forældelse normalt tidligst 1 år efter, at fordringshaveren har fået meddelelse om, at sagen er afsluttet, jf. lovens § 20, stk. 1, 1. pkt. Der gælder dog efter § 20, stk. 2, nr. 1-3, en række undtagelser hertil, herunder hvor det retslige skridt åbenbart ikke kunne føre til en realitetsafgørelse, eller hvor fordringshaveren hæver sagen.

Det bemærkes, at afbrydelse af forældelse, der har fundet sted før forældelseslovens ikrafttræden, har virkning som afbrydelse efter forældelsesloven, selv om den ikke er sket på den måde, der er foreskrevet i forældelsesloven, jf. lovens § 30, stk. 3.

Det kan endelig oplyses, at forældelseslovens § 13 indeholder særlige regler for så vist angår fordringer, der udspringer af strafbart forhold. Udløb af forældelsesfristen er således ikke til hinder for, at det under en straffesag, hvor tiltalte findes skyldig, kan pålægges tiltalte at betale erstatning eller godtgørelse til forurettede i anledning af det strafbare forhold. En sådan fordring kan også gøres gældende under et særskilt søgsmål, der anlægges inden 1 år efter endelig afgørelse i en straffesag, hvor tiltalte er fundet skyldig, eller inden 1 år efter skyldnerens vedtagelse af bøde eller anden strafferetlig sanktion.